

Kommunstyrelsen

Remiss – Naturvårdsstrategi för skyddsvärda ekar och ekmiljöer i Stockholms län

Yttrande till Länsstyrelsen Stockholm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott lämnar synpunkter över remissen *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län* till kommunstyrelsen i enlighet med tjänsteskrivelsen daterad den 5 april 2020.

Sammanfattning

Nacka kommun har fått strategin *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län* på remiss. Remissen ger förslag på värdeetrakter för ekmiljöer i Stockholms län. Syftet med strategin är att bevara och utveckla de naturvärden som länets värdefulla ekar och ekmiljöer utgör. Den ska vara ett underlag för skötselåtgärder, hänsyn och skydd av miljöer samt för kunskapsuppbyggnad. I Nacka kommun sker inventeringar av ekar dels när kommunen planerar och utvecklar områden inom ramen för planläggning, dels inom ramen för förvaltningen av den kommunala marken. I planering och skötsel har kommunen en rad hänsyn och intressen att beakta och göra avvägningar kring. Där utgör ekar och övriga värdefulla träd ett av flera hänsynsområden. Bedömning av påverkan på ekar görs utifrån befintligt underlag samt utifrån de inventeringar som görs i samband med de projekt och åtgärder som nämns ovan. Den föreslagna naturvårdsstrategin skulle kunna utgöra ett kompletterande kunskapsunderlag för Nacka, men att genomföra en heltäckande inventering till 2024 av alla kommunens ekmiljöer skulle medföra stora kostnader.

Ärendet

Nacka kommun har fått strategin *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län*, på remiss. Remissen ger förslag på värdeetrakter för ekmiljöer i Stockholms län och innehåller förslag på länsövergripande liksom värdeetraktsspecifika åtgärder.

Syftet med strategin är att bevara och utveckla de naturvärden som länets värdefulla ekar och ekmiljöer utgör. Strategin omfattar rekommendationer på åtgärder som kan utföras av kommuner, privata aktörer och Länsstyrelsen. Målet är strategin ska ge stöd för

prioriteringar, kunna skapa synergier mellan olika aktörers åtgärder, kunna identifiera särskilt viktiga skötselåtgärder inom de utpekade värdestrakterna, och fungera som kunskapsunderlag vid planering av bebyggelseutveckling med mera.

Länsstyrelsen ger förslag på 18 värdestrakter varav nio bedöms vara prioriterade. Tre av värdestrakterna berör Nacka kommun varav en löper diagonalt genom kommunen medan de två andra berör de östra och västra områdena i kommunen. Samtliga av dessa tre är bland de nio prioriterade värdestrakterna som bedöms som mest värdefulla och där länsstyrelsen kommer fokusera sina åtgärdsinsatser.

Beredningen av ärendet

Kommunstyrelsens miljöutskott bereder remissen, i egenskap av kommunstyrelsens beredande organ i strategiska miljö- och klimatfrågor, och natur och trafiknämnden samt miljö och samhällsbyggnadsnämnden bereder remissen och lämnar synpunkter utifrån sina ansvarsområden. Synpunkterna kommer att sammanställas och behandlas av kommunstyrelsens arbetsutskott, för att därefter behandlas slutligt i kommunstyrelsen som antar ett yttrande där kommunens samlade remissvar lämnas.

Enheten för strategisk stadsutvecklings bedömning

Inom Nacka kommun finns många värdefulla ekmiljöer varav flera är lokaliserade till reservat och därmed skyddade. På det viset bidrar kommunen till att bevara och utveckla de värdefulla och unika ekmiljöerna i Stockholmsregionen. Kommunerna är en av de aktörer som har ett ansvar för att säkerställa och utveckla värdefulla ekmiljöer.

Som myndighet med ansvar för översikts- och detaljplanering samt skötsel och förvaltning har kommunen en rad hänsyn och intressen att beakta och göra avvägningar kring. Där utgör ekar och övriga värdefulla träd ett av flera viktiga hänsynsområden. I det här sammanhanget kan påpekas att kommunen tar ut höga viten vid olovliga nedtagningar av ekar. Det är en viktig markering av ekarnas höga värden. Nacka kommun har tagit fram aktuella kommunala underlag för grön infrastruktur och spridningssamband för ädellövträd, där värdefulla ekar ingår. Detta kommer att utgöra ett underlag bland annat i den fysiska planeringen och som underlag för skötsel och förvaltning av naturmark och parker. Den föreslagna naturvårdsstrategin med utpekade värdestrakter skulle kunna utgöra ett kompletterande kunskapsunderlag för Nacka, både i den övergripande och detaljerade planeringen, samt i samband med skötsel och förvaltning. Det är viktigt att strategin blir ett stöd för kommunerna och inte ett underlag som försvårar och försenar redan långa planeringsprocesser.

Länsstyrelsen har under de senaste åren tagit fram en rad olika kartläggningar och analyser kring grön infrastruktur, grönstruktur, spridningssamband och ekar. Det är positivt att Länsstyrelsen tar ett ansvar för att tillhandahålla underlag inom dessa områden, däremot finns det ett så pass stort antal analyser nu att det är svårt att väga och prioritera vilket underlag som är lämpligt att använda. I de föreslagna naturvårdsstrategin presenteras nya

analyser vilket innebär att ytterligare kartskikt med likartad information tillkommer. Det är viktigt att Länsstyrelsen är tydlig i sin kommunikation gällande vilka av dessa underlag som är aktuella samt när vilket underlag är lämpligt att använda. Vidare är det avgörande att karteringar och analyser samlas där annat planeringsunderlag från länsstyrelsen tillhandahålls samt att det tillgängliggörs som nedladdningsbara GIS-filer för att vara lättillgängliga och användbara för kommunens handläggare.

I strategins åtgärdsförslag lyfts att kommunerna har en viktig roll för inventering av ekmiljöer. Som en övergripande åtgärd i strategin står det att *”Eftersom kommunerna har ansvar för den kommunala planeringen, samt i många fall också är stora markägare, är de normalt lämpliga utförare av dessa inventeringar. Senast år 2024 bör alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd samt efterträdare vara registrerade och resultaten kunna användas i den kommunala planeringen.”*. Som en åtgärd för värdestrakten Lidingö-Nacka-Tyresö lyfts att *”Kunskapen om särskilt skyddsvärda ekar på tomtmark är dålig och bör prioriteras, speciellt i Nacka kommun.”*.

Enheten konstaterar att inventeringar i kommunal regi genomförs, dels när kommunen planerar och utvecklar områden inom ramen för planläggning, dels inom ramen för förvaltningen av den kommunala marken. Att kommunen skulle kunna säkerställa att alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd är inventerade och tillgängliggjorda till 2024 bedöms inte som realistiskt. Att Nacka kommun skulle göra omfattande inventeringar på privat tomtmark bedöms inte som sannolikt, dels då det inte ingår i några direkta kommunala uppdrag, dels då det skulle vara ett mycket omfattande arbete som skulle behöva föranledas och följas av betydande informationsinsatser och vars effekt i form av genomförda åtgärder riskerar att bli begränsad. En heltäckande inventering, inklusive kommunikationsinsatser, bedöms inte kunna göras på ett ekonomiskt effektivt sätt.

Ekonomiska konsekvenser

Strategin föreslår att kommunen ska genomföra åtgärder som skulle behöva ske utanför ramen för kommunens ordinarie fysiska planering och drift. Därmed uppstår ökade kostnader i form av omfattande inventeringar och informationsinsatser.

Konsekvenser för barn

Strategin i sig har inte några konsekvenser för barn, men om åtgärder utförs enligt förslagen i strategin har det positiva effekter för den miljö barnen kommer växa upp i och vistas i.

Bilagor

Bilaga 1 *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län*

Frida Foley
Tf enhetschef
Enheten för strategisk stadsutveckling

Hillevi Eklund
Översiktsplanerare
Enheten för strategisk stadsutveckling